

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 192 (XXXVI) — Nr. 352

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Luni, 15 aprilie 2024

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
ACTE ALE CAMEREI DEPUTAȚILOR	
27. — Hotărâre privind vacantarea unui loc de deputat....	2
28. — Hotărâre privind validarea unui mandat de deputat	2
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 578 din 31 octombrie 2023 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 103 alin. (3) din Codul de procedură penală	3–6
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
2.695. — Ordin al ministrului culturii privind clasarea ca monument istoric categoria IV — monumente memoriale și funerare, grupa valorică A, cu denumirea Mausoleul eroilor români căzuți în luptele de la Hodod din 1919, a imobilului înscris în Cartea funciară nr. 103954 Hodod, amplasat în str. Wesselenyi nr. 86/A, satul Hodod, comuna Hodod, județul Satu Mare	7
ACTE ALE BĂNCII NAȚIONALE A ROMÂNIEI	
96. — Ordin privind publicarea efectuării radierii din Registrul general Instituții Financiare Nebancare a Societății MIDOCAR LEASING IFN — S.A.	8

ACTE ALE CAMEREI DEPUTAȚILOR**PARLAMENTUL ROMÂNIEI**
CAMERA DEPUTAȚILOR**HOTĂRÂRE**
privind vacantarea unui loc de deputat

Având în vedere demisia domnului deputat Ilișanu Claudiu-Augustin, deputat ales în Circumscripția electorală nr. 4 Bacău, în temeiul dispozițiilor art. 70 alin. (2) din Constituția României, republicată, potrivit prevederilor art. 7 alin. (1) lit. b) și alin. (3) din Legea nr. 96/2006 privind Statutul deputaților și al senatorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale art. 239 și 240 din Regulamentul Camerei Deputaților, aprobat prin Hotărârea Camerei Deputaților nr. 8/1994, republicat, cu modificările ulterioare,

Camera Deputaților adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — Camera Deputaților declară vacant locul de deputat al domnului Ilișanu Claudiu-Augustin, deputat ales în Circumscripția electorală nr. 4 Bacău, începând cu data de 10 aprilie 2024.

Această hotărâre a fost adoptată de Camera Deputaților în ședința din 15 aprilie 2024, cu respectarea prevederilor art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

p. PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR,
ALFRED-ROBERT SIMONIS

București, 15 aprilie 2024.
Nr. 27.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR**HOTĂRÂRE**
privind validarea unui mandat de deputat

În temeiul prevederilor art. 70 alin. (1) din Constituția României, republicată, ale art. 94 alin. (13) din Legea nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente, cu modificările și completările ulterioare, ale art. 2 din Legea nr. 96/2006 privind Statutul deputaților și al senatorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale art. 232 din Regulamentul Camerei Deputaților, aprobat prin Hotărârea Camerei Deputaților nr. 8/1994, republicat, cu modificările ulterioare, și având în vedere raportul Comisiei de validare,

Camera Deputaților adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — Se validează mandatul de deputat al domnului Budacă Vasile, declarat supleant la alegerile din 6 decembrie 2020 în Circumscripția electorală nr. 4 Bacău, pe lista Partidului Social Democrat, pe locul devenit vacant ca urmare a demisiei domnului Ilișanu Claudiu-Augustin.

Această hotărâre a fost adoptată de Camera Deputaților în ședința din 15 aprilie 2024, cu respectarea prevederilor art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

p. PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR,
ALFRED-ROBERT SIMONIS

București, 15 aprilie 2024.
Nr. 28.

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 578

din 31 octombrie 2023

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 103 alin. (3) din Codul de procedură penală

Marian Enache	— președinte
Mihaela Ciochină	— judecător
Cristian Deliorga	— judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Daniela Ramona Marițiu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantei Ministerului Public, procuror Nicoleta-Ecaterina Eucarie.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 103 alin. (3) din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Constantin Radu Holban în Dosarul nr. 982/99/2018 al Curții de Apel Iași — Secția penală și pentru cauze cu minori. Excepția formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 85D/2020.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Președintele dispune să se facă apelul și în Dosarul nr. 188D/2020, având ca obiect excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 103 alin. (3) din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Răducă Emilian Constantin în Dosarul nr. 26.104/197/2017 al Curții de Apel Brașov — Secția penală.

4. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

5. Curtea, din oficiu, pune în discuție conexarea dosarelor. Reprezentanta Ministerului Public este de acord cu conexarea dosarelor. Curtea, având în vedere obiectul cauzelor, în temeiul art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, dispune conexarea Dosarului nr. 188D/2020 la Dosarul nr. 85D/2020, care a fost primul înregistrat.

6. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantei Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate. În acest sens, invocă Decizia nr. 59 din 22 ianuarie 2019 și Decizia nr. 48 din 28 februarie 2023.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, reține următoarele:

7. Prin Încheierea din 14 ianuarie 2020, pronunțată în Dosarul nr. 982/99/2018, **Curtea de Apel Iași — Secția penală și pentru cauze cu minori a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 103 alin. (3) din Codul de procedură penală**, excepție ridicată de Constantin Radu Holban, cu ocazia soluționării apelului într-o cauză penală.

8. Prin Încheierea din 29 ianuarie 2020, pronunțată în Dosarul nr. 26.104/197/2017, **Curtea de Apel Brașov — Secția penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 103 alin. (3) din**

Codul de procedură penală, excepție ridicată de Răducă Emilian Constantin, cu ocazia soluționării apelului într-o cauză penală.

9. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autorii acesteia realizează o scurtă prezentare a istoricului reglementării procesuale referitoare la valoarea probatorie a declarațiilor persoanelor acuzate de săvârșirea unei infracțiuni. În continuare, apreciază că din interpretarea *per a contrario* a dispozițiilor de lege criticate rezultă calitatea de mijloc de probă necondiționat a declarațiilor părților și a subiecților procesuali principali, ceea ce contravine exigențelor constituționale rezultate din prevederile art. 21, art. 23 și art. 24 din Legea fundamentală. Arată că, potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, noțiunea de martor are un sens autonom, intrând în această categorie orice persoană care furnizează declarații care pot servi ca temei al condamnării, indiferent de calitatea procesuală atribuită potrivit legii naționale, fiind aplicabile în aceste cazuri toate garanțiile prevăzute de art. 6 paragraful 1 și paragraful 3 lit. d) din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Susține că nu pot fi înțelese rațiunile pentru care legiuitorul a atribuit valoare probatorie similară declarațiilor acuzaților și celor ale martorilor, în condițiile în care primii nu sunt expuși unei sancțiuni, chiar dacă nu declară adevărul, în timp ce martorii riscă să răspundă penal atunci când nu spun adevărul.

10. Având în vedere aceste aspecte, apreciază că este inechitabilă atribuirea unei valori probatorii necondiționate declarațiilor unui suspect sau inculpat făcute cu privire la alt inculpat sau suspect. Celui acuzat trebuie să i se asigure posibilitatea de a se confrunța cu acuzatorul său, prin asigurarea prezenței acestuia din urmă în fața unei instanțe, în cadrul unei ședințe publice în care să fie ascultată mărturia acuzatoare. În caz contrar se ajunge la o restrângere nejustificată a dreptului la un proces echitabil prevăzut de art. 6 paragraful 3 din Convenție, care presupune acordarea oportunității adecvate de audiere de către acuzat a unui martor a cărui declarație poate servi ca temei determinant al condamnării.

11. Susține că dispozițiile de lege criticate reflectă inconsecvența legiuitorului în privința aptitudinii probatorii necircumstanțiate a declarațiilor inculpatului în cazul procedurii simplificare de judecată, nefiind suficientă simpla recunoaștere a comiterii faptei de către inculpat. Or, dacă declarația de recunoaștere a inculpatului nu poate întemeia în măsura determinantă o hotărâre de condamnare a acestuia, cu atât mai puțin o probă de asemenea natură nu poate fundamenta fără rezerve o condamnare a unui coinalpat, fără să se încalce dreptul la proces echitabil.

12. Atribuirea unei importanțe capitale declarației unui coacuzat este contrară exigențelor unei justiții echitabile, în înfăptuirea căreia nu este permisă răsturnarea prezumției de nevinovăție prin declarații făcute de persoane care sunt mănate de anumite interese, situație inevitabilă în privința coinalpaților,

care în mod firesc urmăresc disculparea lor sau asigurarea unui regim sancționator favorabil. O protecție eficientă și reală a prezumției de nevinovăție presupune înlăturarea legislativă a situațiilor în care prezumția de nevinovăție poate fi răsturnată prin mijloace de probă cu privire la care există suspiciuni *in abstracto*, iar formal nu există instrumente de asigurare a fiabilității acestora.

13. Referitor la forța probantă a declarațiilor investigatorilor, colaboratorilor ori martorilor anonimi, arată că instanța de la Strasbourg a statuat că o hotărâre de condamnare nu se poate întemeia în măsura exclusivă sau determinantă pe declarațiile acestora, întrucât drepturile apărării, mai ales în componenta privitoare la posibilitatea de a interoga martorii acuzării sunt prejudiciate prin imposibilitatea confruntării depline a acestor martori.

14. Apreciază că același neajuns există și în situația confruntării coinculpaților care formulează declarații acuzatoare, în privința acestora simpla facultate recunoscută de lege de a nu da declarații autoacuzatoare, punând apărarea în imposibilitate de a interoga pe deplin aceste categorii de subiecți procesuali, ceea ce constituie o limitare nejustificată a dreptului la apărare. Face referire la Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală nr. 10 din 17 aprilie 2019. Apreciază că rațiunile arătate mai sus se aplică *mutatis mutandis* și în privința persoanei vătămate, subiect pasiv al infracțiunii, cât și a denunțătorilor, care au obținut avantaje procesuale ori substanțiale.

15. Omisiunea includerii mijloacelor de probă reprezentate de declarațiile suspectilor, inculpaților sau persoanelor vătămate în categoria celor care nu pot întemeia în măsura determinantă o hotărâre de condamnare conduce la o protecție insuficientă a drepturilor celui acuzat, ceea ce impune interpretarea și aplicarea lor în concordanță cu perspectiva oferită de prevederile Convenției Europene a Drepturilor Omului.

16. **Curtea de Apel Iași — Secția penală și pentru cauze cu minori** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Arată că prin jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului s-au instituit o serie de limitări ale principiului liberei aprecieri a probelor, statuându-se că, în principiu, instanțele nu pot dispune condamnarea întemeindu-se exclusiv pe declarațiile persoanelor audiate doar în cursul urmăririi penale căroră inculpatul nu a putut să le adreseze întrebări în mod direct sau prin intermediul avocatului ori pe declarațiile martorilor anonimi, respectiv ale persoanelor căroră le este protejată identitatea sau ale investigatorilor sub acoperire și ale colaboratorilor acestora. Susține că instanța europeană nu a statuat că nu se poate dispune condamnarea prin întemeierea în mod determinant pe declarațiile persoanei vătămate ori ale unui coinculpat.

17. Dispozițiile art. 103 alin. (1) din Codul de procedură penală prevăd în mod expres că probele nu au o valoare dinainte stabilită prin lege și sunt supuse liberei aprecieri a organelor judiciare în urma evaluării tuturor probelor administrate în cauză. În consecință, declarațiile persoanei vătămate ori ale coinculpaților nu au o forță probantă mai mare ca a altor probe, iar dispoziția criticată obligă instanța să aprecieze aceste declarații prin coroborarea tuturor probelor administrate în cauză. De altfel, declarațiile unei persoane vătămate interesate ori ale coinculpaților, care nu sunt complete, având forță probantă scăzută, nici nu pot fundamenta în mod substanțial condamnarea unei persoane. În privința acestor declarații, pentru respectarea dreptului la un proces echitabil este relevant ca acuzatul să aibă posibilitatea de a contesta

aceste mărturii, fie prin audierea acestor persoane în ședință publică, fie prin solicitarea de a fi audiați martori care să-l disculpe.

18. **Curtea de Apel Brașov — Secția penală** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Arată că prevederile legale criticate țin de procesul de evaluare a probatoriului în cauzele penale, desfășurat după principiul libertății de apreciere a probelor, consacrat expres prin dispozițiile art. 103 alin. (1) din Codul de procedură penală. Astfel, probele nu au o valoare a priori stabilită de legiuitor, importanța acestora rezultând în urma evaluării lor de către organele judiciare, consecutiv analizei ansamblului materialului probator, administrat în mod legal și loial în cauză. Singura limitare dată de legea procesual penală este cea prevăzută de textul legal criticat, care restrânge puterea de apreciere a probatoriului, stabilind că soluția de confirmare a acuzării nu se poate întemeia într-o măsură determinantă pe declarațiile persoanelor expres acolo enumerate, și anume pe „declarațiile investigatorului, ale colaboratorilor ori ale martorilor protejați”.

19. Noțiunea de martor are un sens autonom în sistemul Convenției, Curtea Europeană a Drepturilor Omului arătând că, din moment ce o depoziție, fie făcută de un martor *stricto sensu* sau de către un coinculpat, este susceptibilă să fundamenteze, în mod substanțial, condamnarea celui trimis în judecată, constituie o mărturie în acuzare, fiindu-i aplicabile garanțiile prevăzute de art. 6 paragraful 1 și 3 lit. d) din Convenție. De altfel, și jurisprudența internă recentă a consacrat noțiunea de martor asimilat în ceea ce privește declarațiile incriminatorii ale autorului faptei penale, reținând că „martorul veritabil este acela care nu a participat în niciun fel la săvârșirea infracțiunii, ci doar are cunoștință despre aceasta, respectiv are cunoștință despre fapte sau împrejurări esențiale care determină soarta procesului. Participantul la săvârșirea unei fapte prevăzute de legea penală este, în realitate, un «martor asimilat», pentru care legea nu instituie o calitate procesuală specifică, dar care are o strânsă legătură cu infracțiunea dedusă judecătii, participantul la comiterea ei fiind condamnat anterior printr-o hotărâre definitivă” (Decizia nr. 10 din 17 aprilie 2019, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept). Numai în acest context legal și convențional poate fi înțeleasă noțiunea de martor, în aplicarea art. 115 alin. (1) din Codul de procedură penală, conform căruia „orice persoană poate fi citată în calitate de martor, cu excepția părților și a subiecților procesuali principali”, dispoziție ce ține strict de statutul procesual al persoanei ascultate, fără înrâuriri asupra valorii probante a declarației acesteia.

20. În procesul de evaluare a probatoriului, fiecare aspect caracteristic oricărui mijloc de probă are a fi ținut în seamă la analiza pe care instanța este ținută să o facă, situația declarațiilor persoanelor ascultate în cauză implicând luarea în considerare nu doar a calității lor procesuale, care ar conduce uneori la evidențierea anumitor interese procesuale specifice (cum se întâmplă în cazul declarațiilor tuturor părților cauzei, față de care aprecierea trebuie să țină cont de calitatea și poziția lor procesuală), ci și a oricăror altor elemente ținând de circumstanțele faptice, personale și relaționale ale persoanelor audiate (de la capacitatea perceptivă și comunicativă, trecând prin resorturile lor strict subiective, până la raporturile personale — uneori chiar de rudenie, de exemplu — cu părțile din proces), străine toate, prin natura lor complexă și diversă, de o reglementară legală proprie și adecvată, însă deloc neglijabile în opera de formare a convingerii instanței de judecată, căreia îi revine, astfel, dificila sarcină de a discerne

între toate acestea, într-un raționament reflectat în considerentele soluției, ce trebuie să găsească acel caracter judicios și convingător pentru justițiabil, specific fiecărei hotărâri judecătorești.

21. Așa fiind, instanța judecătorească apreciază că textul de lege criticat respectă reglementările constituționale invocate, interpretate prin prisma exigențelor convenționale în materia dreptului la un proces echitabil, urmând să fie aplicabil dreptul comun în materia aprecierii probatoriului, guvernat după principiul libertății de apreciere a probelor, instanța de judecată evaluând în ansamblu materialul probator al cauzei, fără restricții legal consacrate, însă cu luarea în considerare a situațiilor procesuale specifice și respectând, în cele din urmă, standardul de probă al dovedirii acuzației dincolo de orice îndoială rezonabilă.

22. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

23. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

24. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

25. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 103 alin. (3) din Codul de procedură penală, cu următorul conținut: „*Hotărârea de condamnare, de renunțare la aplicarea pedepsei sau de amânare a aplicării pedepsei nu se poate întemeia în măsură determinantă pe declarațiile investigatorului, ale colaboratorilor ori ale martorilor protejați.*”

26. Autorii excepției susțin că textul criticat contravine prevederilor constituționale cuprinse în art. 1 alin. (5) referitor la calitatea legii, art. 20 referitor la tratatele internaționale privind drepturile omului, art. 21 alin. (3) referitor la dreptul la un proces echitabil, art. 23 alin. (11) referitor la prezumția de nevinovăție și art. 24 referitor la dreptul la apărare. De asemenea, sunt invocate prevederile art. 6 referitor la dreptul la un proces echitabil din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

27. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea a constatat, prin Decizia nr. 63 din 22 ianuarie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 650 din 6 august 2019, că noul Cod de procedură penală consacră, ca și legea veche, sistemul liberei aprecieri a probelor. În baza principiului liberei sau intimei convingeri a judecătorului, acesta va aprecia liber mijloacele de probă administrate în cauză, neexistând o ordine de preferință, referitor la forța probantă a acestora. Totodată, organele judiciare au dreptul să aprecieze în mod liber atât valoarea fiecărei probe administrate, cât și credibilitatea lor; probele nu au o valoare *a priori* stabilită de legiuitor, importanța acestora rezultând în urma aprecierii lor de organele judiciare consecutiv analizei ansamblului materialului probatoriu administrat în mod legal și loial în cauză. În luarea deciziei asupra existenței infracțiunii și a vinovăției inculpatului, instanța

hotărăște motivat, cu trimitere la toate probele evaluate. Condamnarea, renunțarea la aplicarea pedepsei și amânarea aplicării pedepsei se dispun doar atunci când instanța are convingerea că acuzația a fost dovedită dincolo de orice îndoială rezonabilă.

28. În acest context, Curtea a observat că legiuitorul, prin dispozițiile art. 103 alin. (3) din Codul de procedură penală, a instituit unele limitări ale principiului liberei aprecieri a probelor, reglementând în acest sens că hotărârea de condamnare, de renunțare la aplicarea pedepsei sau de amânare a aplicării pedepsei nu se poate întemeia în măsură determinantă pe declarațiile investigatorului, ale colaboratorilor ori ale martorilor protejați. Curtea a constatat că, din interpretarea *per a contrario* a dispozițiilor art. 103 alin. (3) din Codul de procedură penală, rezultă că celelalte mijloace de probă prin care au fost obținute probe directe pot conduce autonom, în mod determinant, la pronunțarea uneia dintre soluțiile enumerate mai sus, care conțin constatarea faptului că o persoană a comis o infracțiune.

29. În ceea ce privește scopul instituirii dispoziției de lege criticate, Curtea a reținut că, în ceea ce privește investigatorii, aceștia, potrivit art. 148 alin. (8) din Codul de procedură penală, pot fi audiați ca martori în cadrul procesului penal în aceleași condiții ca martorii amenințați. Totodată, potrivit art. 148 alin. (10) din același act normativ, în situații excepționale, dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute la alin. (1) al art. 148, iar folosirea investigatorului sub acoperire nu este suficientă pentru obținerea datelor sau informațiilor ori nu este posibilă, procurorul care supraveghează sau efectuează urmărirea penală poate autoriza folosirea unui colaborator, căruia îi poate fi atribuită o altă identitate decât cea reală. Dispozițiile art. 148 alin. (8) din Codul de procedură penală se aplică în mod corespunzător.

30. De asemenea, potrivit art. 150 alin. (3) din Codul de procedură penală, activitățile autorizate pot fi desfășurate de un organ de cercetare penală, de un investigator cu identitate reală, de un investigator sub acoperire sau de un colaborator, iar, potrivit alin. (6) al aceluiași articol, persoana care a desfășurat activitățile autorizate poate fi audiată ca martor în cadrul procesului penal, cu respectarea dispozițiilor privind audierea martorilor amenințați, dacă organul judiciar apreciază că audierea este necesară.

31. Referitor la martorul protejat, Curtea a constatat, din coroborarea art. 125—129 din Codul de procedură penală, că odată acordat statutul de martor amenințat se dispun una ori mai multe dintre măsurile de protecție prevăzute de dispozițiile procesual penale. În condițiile în care una dintre măsurile de protecție este cea prevăzută de art. 126 alin. (1) lit. d) și art. 127 lit. d) din Codul de procedură penală, audierea martorului se poate efectua prin intermediul mijloacelor audiovideo, fără ca martorul să fie prezent fizic în locul unde se află organul judiciar, subiecții procesuali principali, părțile și avocații acestora putând adresa întrebări martorului audiat în aceste condiții, fiind respinse întrebările care ar putea conduce la identificarea martorului. Această modalitate de audiere este cea aplicabilă și în cazul investigatorilor și colaboratorilor. Totodată, potrivit art. 149 alin. (1) din Codul de procedură penală, identitatea reală a investigatorilor sub acoperire și a colaboratorilor cu o altă identitate decât cea reală nu poate fi dezvăluită.

32. Curtea a observat că au fost exprimate opinii în sensul că dispozițiile art. 103 alin. (3) din Codul de procedură penală preiau în dreptul intern un standard clasic al jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, potrivit căruia, în anumite circumstanțe, autoritățile judiciare pot apela la declarațiile administrate în faza „instrucției” (urmăririi penale), în special în

cazul refuzului persoanelor care le-au dat de a le reitiera în public de teama consecințelor pe care acestea le-ar putea avea pentru siguranța lor. Necesitatea protecției nu poate aduce atingere substanței dreptului la apărare, astfel că, și în aceste situații, Curtea Europeană a Drepturilor Omului apreciază că drepturile apărării sunt restrânse într-un mod incompatibil cu garanțiile prevăzute de art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, atunci când o condamnare se întemeiază în întregime sau într-o măsură determinantă pe mărturia făcută de o persoană pe care acuzatul nu a putut-o interoga direct sau prin altă persoană în numele său, nici în faza de urmărire penală, nici în faza dezbaterilor.

33. Pe de altă parte, s-a arătat că sfera martorilor protejați ale căror declarații nu pot fi determinante în luarea unei hotărâri de condamnare este în realitate mai largă decât cea care rezultă nemijlocit din text. În această categorie sunt incluși investigatorii cu identitate reală sau protejată, colaboratorii cu identitate reală sau protejată, martorii amenințați, martorii vulnerabili, dar și persoana vătămată și partea civilă cu privire la care s-au luat măsuri de protecție similare martorilor amenințați. Din acest punct de vedere, persoana vătămată protejată și partea civilă protejată se află în aceeași situație faptică și au același regim juridic precum cel al martorilor protejați, prin urmare, și efectele declarațiilor lor trebuie să fie asemănătoare cu cele ale acestora din urmă. Restrângerea valorii probante a declarațiilor acestor persoane are la bază temerea că atât investigatorii, colaboratorii, cât și martorii protejați (în sens larg) sunt supuși unui anumit control de autoritate din partea organului de urmărire penală și astfel pot fi influențați în declarații, fie pentru că unii sunt agenți executivi ai statului, fie că alții au anumite interese (colaboratorii pot avea interesul să obțină o remunerație sau să li se reducă pedeapsa în propriul dosar, să beneficieze de un acord de recunoaștere a vinovăției sau de renunțare la urmărirea penală etc.) în a acționa conform dorinței organului judiciar sau sunt îndatorați moral de efortul de protejare a lor și reacționează în consecință etc. Deși utilizarea tehnicilor sub acoperire nu poate încălca în sine dreptul la un proces echitabil, riscul pe care îl implică instigarea de către poliție prin asemenea tehnici presupune ca folosirea acestor metode să fie menținută

în limite bine determinate. Astfel, în scopul evitării unei erori judiciare bazate pe astfel de probe, precum și având în vedere condițiile derogatorii de audiere a acestor persoane, care restrâng într-o oarecare măsură posibilitățile de apărare, legea a restrâns, la rândul ei, valoarea probantă a declarațiilor investigatorului, colaboratorului, martorului protejat.

34. Totodată, Curtea a observat că instanța de contencios european a acordat o atenție deosebită cauzelor ce aveau ca obiect folosirea martorilor anonimi de către organele de urmărire penală pentru administrarea probatoriului în acuzare; prin martori anonimi instanța europeană are în vedere persoanele care au fost audiate cu protejarea identității sau prin includerea în programe speciale de protecție și care au dat declarații cu privire la faptele de care este acuzată o persoană și a căror identitate nu este cunoscută apărării. În cadrul acestei noțiuni sunt incluși și agenții infiltrați care sunt reprezentanți ai organelor de anchetă și care, prin activitatea desfășurată sub protecția anonimatului, contribuie la strângerea de mijloace de probă în acuzarea unei persoane. Curtea de la Strasbourg a apreciat că folosirea declarațiilor acestor persoane pentru a dispune condamnarea nu este, în sine, incompatibilă cu prevederile convenției. Însă, dacă se menține anonimatul martorului acuzării, apărarea va fi confruntată cu dificultăți deosebite. Astfel, în acest caz, dezavantajul cu care se confruntă apărarea trebuie să fie în mod suficient contrabalansat prin procedura urmată de autoritățile judiciare. Probele obținute de la martori în condițiile în care drepturile apărării nu au putut fi asigurate la un nivel normal cerut de Convenția europeană trebuie analizate cu extremă atenție, iar condamnarea unui acuzat nu trebuie să se bazeze în exclusivitate sau într-o măsură determinantă pe mărturia anonimă (Hotărârea din 28 februarie 2006, pronunțată în *Cauza Krasniki împotriva Republicii Cehe*, paragrafele 76—79; Hotărârea din 14 februarie 2002, pronunțată în *Cauza Visser împotriva Olandei*, paragrafele 43—46).

35. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să modifice jurisprudența mai sus menționată, atât considerentele, cât și soluția pronunțată prin deciziile anterior invocate își păstrează valabilitatea și în prezenta cauză.

36. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Constantin Radu Holban în Dosarul nr. 982/99/2018 al Curții de Apel Iași — Secția penală și pentru cauze cu minori și de Răducă Emilian Constantin în Dosarul nr. 26.104/197/2017 al Curții de Apel Brașov — Secția penală și constată că dispozițiile art. 103 alin. (3) din Codul de procedură penală sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel Iași — Secția penală și pentru cauze cu minori și Curții de Apel Brașov — Secția penală și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 31 octombrie 2023.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

MARIAN ENACHE

Magistrat-asistent,
Daniela Ramona Marițiu

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE
ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL CULTURII

ORDIN

privind clasarea ca monument istoric categoria IV —
monumente memoriale și funerare,
grupa valorică A, cu denumirea Mausoleul eroilor români
căzuți în luptele de la Hodod din 1919,
a imobilului înscris în Cartea funciară nr. 103954 Hodod,
amplasat în str. Wesselenyi nr. 86/A,
satul Hodod, comuna Hodod, județul Satu Mare

Având în vedere Referatul înregistrat la Cabinetul ministrului cu nr. 6.347 din 28.09.2023 de aprobare a proiectului Ordinului ministrului culturii privind clasarea ca monument istoric categoria IV — monumente memoriale și funerare, grupa valorică A, cu denumirea Mausoleul eroilor români căzuți în luptele de la Hodod din 1919, a imobilului înscris în Cartea funciară nr. 103954 Hodod, amplasat în str. Wesselenyi nr. 86/A, satul Hodod, comuna Hodod, județul Satu Mare, în conformitate cu dispozițiile art. 13 alin. (1) pct. 1 lit. a) și ale art. 33 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în temeiul prevederilor art. 16 alin. (2) și (3) din Normele metodologice de clasare și inventariere a monumentelor istorice, aprobate prin Ordinul ministrului culturii și cultelor nr. 2.260/2008, cu modificările și completările ulterioare, și ale art. 11 alin. (1) și (4) din Hotărârea Guvernului nr. 90/2010 privind organizarea și funcționarea Ministerului Culturii, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul culturii emite următorul ordin:

Art. 1. — (1) Se clasează ca monument istoric categoria IV — monumente memoriale și funerare, grupa valorică A, imobilul înscris în Cartea funciară nr. 103954 Hodod, cu denumirea Mausoleul eroilor români căzuți în luptele de la Hodod din 1919, amplasat în str. Wesselenyi nr. 86/A, satul Hodod, comuna Hodod, județul Satu Mare.

(2) Zona de protecție a monumentului istoric este prevăzută în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

p. Ministrul culturii,
Diana-Ștefana Baciuna,
secretar de stat

București, 21 martie 2024.
Nr. 2.695.

ANEXĂ

Zona de protecție a monumentului istoric categoria IV — monumente memoriale și funerare, grupa valorică A, cu denumirea Mausoleul eroilor români căzuți în luptele de la Hodod din 1919, imobilul înscris în Cartea funciară nr. 103954 Hodod, amplasat în str. Wesselenyi nr. 86/A, satul Hodod, comuna Hodod, județul Satu Mare

	X (NORD)	Y (EST)
101	658578.341	350986.211
102	658506.892	350978.003
103	658491.908	350972.748
104	658452.814	350962.750
105	658420.259	350957.242
106	658399.743	350951.070
107	658386.661	350994.966
108	658379.510	351015.384
109	658371.239	351044.841
110	658364.409	351048.040
111	658357.489	351058.828
112	658350.506	351069.548
113	658417.193	351097.157
114	658432.675	351104.094
115	658451.786	351113.635

	X (NORD)	Y (EST)
116	658466.005	351130.650
117	658491.925	351156.640
118	658506.840	351172.791
119	658538.087	351174.238
120	658540.189	351159.214
121	658545.568	351138.256
122	658552.773	351119.456
123	658555.964	351093.380
124	658632.735	351103.509
125	658638.388	351061.361
126	658635.628	351059.477
127	658638.594	351048.155
128	658572.665	351045.740
129	658576.650	351008.067

ACTE ALE BĂNCII NAȚIONALE A ROMÂNIEI

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI

ORDIN**privind publicarea efectuării radierii din Registrul general Instituții Financiare Nebancare
a Societății MIDOCAR LEASING IFN — S.A.**

Având în vedere solicitarea de radiere din Registrul general Instituții Financiare Nebancare a Societății MIDOCAR LEASING IFN — S.A., formulată prin scrisoarea remisă Băncii Naționale a României — Direcția supraveghere prin poșta electronică și înregistrată cu nr. VI/4.127 din 20.03.2024, precum și îndeplinirea cerințelor prevăzute de art. 113 alin. (1) din Regulamentul Băncii Naționale a României nr. 20/2009 privind instituțiile financiare nebancare, cu modificările și completările ulterioare, în baza art. 28 alin. (1) lit. a) și alin. (2) din Legea nr. 93/2009 privind instituțiile financiare nebancare, cu modificările și completările ulterioare, în temeiul prevederilor art. 35 alin. (1) și (3) din Legea nr. 312/2004 privind Statutul Băncii Naționale a României și ale Hotărârii Parlamentului României nr. 19/2019 pentru numirea Consiliului de administrație al Băncii Naționale a României,

guvernatorul Băncii Naționale a României emite următorul ordin:

Articol unic. — Se dispune publicarea efectuării radierii din Registrul general Instituții Financiare Nebancare, ținut de către Banca Națională a României, a Societății MIDOCAR LEASING IFN — S.A., cu sediul în București, strada Odăi nr. 219—225,

sectorul 1, înregistrată la oficiul registrul comerțului cu nr. J40/8384/2002, cod unic de înregistrare 14849341, înscrisă în Registrul general cu nr. RG-PJR-41-080027/10.11.2006, la secțiunea h) — „Leasing financiar”.

Guvernatorul Băncii Naționale a României,
Mugur Constantin Isărescu

București, 4 aprilie 2024.
Nr. 96.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro
Adresa Centrului pentru relații cu publicul este: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.
Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78, e-mail: concursurifp@ramo.ro, convocariaga@ramo.ro
Pentru publicări, încărcăți actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro>, secțiunea Publicări.

